

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 17/02/2021 18:04
Sayı: E-120.07-0781292
11111111111111111111

7/39906 GK-85

Sayı : E-54045643-610-466404

17.02.2021

Konu : Soru Önergesi (7/39906)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.01.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.770398 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Burhanettin BULUT'a ait 7/39906 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/39906 (2 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : QWLCINWU

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal BİRİÇİK

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN BURHANETTİN BULUT'A AİT 7/39906 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca değişen şartlara uygun ürün deseninin belirlenmesi, yeni projeler ve kuraklığa dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Ülkemizde yeraltı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu havzalar; yapılan ölçümler, analizler ve saha ziyaretleri neticesinde belirlenmiş olup bitkisel üretim destekleme politikasında önemli bir unsur olarak kullanılmaktadır. Su kısıtının olduğu havzalarda, bitki su tüketimi yüksek olan mısır gibi ürünler yerine su tüketimi az olan ürünlerin ekimini sağlayacak tedbirler alınmıştır. Ayrıca bu havzalarda su tüketimi daha az olan Mercimek, Nohut yetiştiren çiftçilerimize ilave %50 fark ödemesi desteği, Fiğ, Macar Fiği, Burçak ile Mürdümük eken çiftçilerimize ise ilave %50 yem bitkileri üretim desteği ödenmektedir.

Diğer taraftan, 2018 yılından itibaren Nadas Alanlarının Değerlendirilmesi Projesi hayata geçirilmiştir. Proje ile nadasa bırakılan alanlarda az su tüketen ürünler yetiştirilirken aynı zamanda boş bırakılmış olan araziler tarımsal üretime dâhil edilmiştir.

Tüm dünyada pandemi yaratan COVID-19 nedeniyle 2020 yılında, bitkisel üretimde sürdürülebilirliği sağlamak aynı zamanda gıda arz güvenliğini temin etmek amacıyla tarım takviminin elverdiği 24 ilimizde “Yazlık Ekiliş Programı”nı hayata geçirilmiştir.

İklim değişikliği nedeni ile bitkisel üretimde yaşanan sorunlara karşı gerekli önlem ve tedbirlerin net olarak belirlenmesi, ürün desenine, destekleme politikalarına, gübre tüketimine ve tohum-fidan kullanımına yönelik stratejilerin oluşturulması amacı ile 7 coğrafi bölgemizde “Bitkisel Üretim Sektöründe İklim Değişikliğinin Etkisi ve Değerlendirilmesi Bölge Toplantıları” yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından su kaynaklarının havza ve alt havza ölçeğinde paylaşımının sağlanması, geleceğe yönelik planlanması ve her sektörün ihtiyacı olan suyun adil bir şekilde karşılanması maksadıyla Havza Su Tahsis Planları hazırlanmaktadır. Planlar kapsamında havzaların yer üstü ve yer altı olmak üzere toplam su bütçeleri hesaplanmakta ve iklim değişikliği sebebiyle oluşabilecek kuraklık risklerine karşı 5 farklı kuraklık senaryosu ile geleceğe yönelik havzadaki çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm gibi sektörlerin havza bazındaki su taleplerine uygun olarak su tahsis senaryoları hazırlanmakta ve su tahsis planlaması yapılmaktadır.

Bakanlık Genelgeleri ile yürürlüğe giren Sektörel Su Tahsisi Eylem Planları ile; “Sektörel Su Tahsis Planında belirlenen bitki deseninin üreticilere önerilmesi; Tarım ve Orman İl Müdürlükleri ile birlikte yönlendirme çalışmalarının yapılması”, “Su Potansiyelinin (yas/yüs) izlenmesi ve tahsislerin Sektörel su tahsis planında belirlenen senaryoya göre yapılması”, “İl-İlçe bazında üretimi planlanan bitki deseni ve yıllık bitkisel üretim miktarlarının izlenmesi ve uygulanması”, “Sulama sistemlerinin modernizasyonunun sağlanması ve Bakanlığa raporlanması” gibi birçok eylem yer almakta olup eylemlerden sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan yıllık raporlama bilgileri ile eylemlerin takibi yapılmaktadır.

Kuraklık çalışmalarında Dünyada üçüncü olma özelliğine sahip “Kuraklık Test Merkezi”, Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde 2010 yılında kurulmuş ve Türkiye’de yetiştirilen tarla bitkileri türlerinin tamamında, bitkilerde su kullanım

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kapasitesi ve etkinliği ile stres tolerans düzeylerini belirlemektedir. 2016-2018 yılında Orta Anadolu ve geçit bölgelerine uygun Kurak Koşullara Dayanıklı üç adet çeşit Bozkır, Taner ve Şehzade ekmeklik buğdayları; Türköz makarnalık buğday, Ayrancı arpa, Özer tritikale çeşitleri geliştirilmiştir. 2020 yılında 6 kuraklığa dayanıklı çeşit tescil ettirilmiştir.

Kuraklıkla mücadelede çeşit geliştirme yanında koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim uygulamalarının yaygınlaştırılması için Bakanlığımız ve FAO destekli projeler ve demonstrasyonlar yürütmektedir. Bu çalışmalar ile üreticilerimiz toprak hazırlama masraflarını azaltarak girdilerini düşürürken, toprak işleyip parçalamadığından topraktaki nemi muhafaza ederek kuraklığın etkisini azaltmış olmaktadır.

TAGEM Enstitülerince geliştirilen ve üretimi yapılan kuraklığa toleranslı 31 ekmeklik buğday, 12 makarnalık buğday ve 19 arpa çeşidi bulunmaktadır.

Mevcut su kaynaklarımızdan maksimum şekilde yararlanmak, suyun sınırlı olduğu yerlerde farklı balık türlerinin üretimini sağlamak ve çevreyi korumak amacıyla kapalı sistemlerde su ürünleri yetiştiriciliği modeli Bakanlığımız tarafından destekleme kapsamına alınmıştır.

Bakanlığımızca biyolojik çeşitliliğin tespiti, korunması, geliştirilmesi, sürdürülebilir kullanımı ve izlenmesi konularında proje çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca iklim değişikliğinin biyolojik çeşitlilik ve su ürünleri stoklarına etkileri konusunda da proje çalışmaları yürütülmektedir.

IPARD Programında Yenilenebilir Enerji yatırımları %40-%65 oranında hibe ile desteklenmektedir. Enerji öz tüketimi için bütün IPARD Programı yatırım tedbirlerinde yenilenebilir enerji yatırımları uygun harcama olarak değerlendirilmektedir. IPARD Programı Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş-Geliştirme yatırımları tedbiri altında ise yenilenebilir enerji yatırımları alt tedbiri bulunmaktadır. IPARD Programı'nda belirtilen uygunluk koşullarını sağlayan gerçek ve tüzel kişiler proje başvurusunda bulunabilmektedirler.

Ayrıca, 2006 yılından bu yana uygulanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında:

- Büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı yetiştiriciliği işletmelerinde güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı,
 - Toplu basınçlı sulama sistemleri için, sulama kooperatifleri ve sulama kooperatifleri üst birliklerinin sulama hizmetlerinin gerektirdiği elektrik enerjisini temin etmek amaçlı güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı,
 - Üç dekardan küçük olmaması şartıyla örtü altı kayıt sistemine kayıtlı mevcut modern seralarda, yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı
- konularında proje başvurusunda bulunan ve projesi kabul edilen gerçek ve tüzel kişilere %50 hibe desteği verilmektedir. Bu kapsamda; 535 projeye 209,2 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır. Ayrıca devam eden 50 projeye 9,8 Milyon TL hibe desteği ödenmiştir.

21/11/2020 tarih ve 31311 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/25)" kapsamında gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan proje başvuruları ise halen devam etmektedir.